

Woord vooraf.

De Stichting Duurzame A12 heeft inzage gevraagd en gekregen in de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen van de gemeenten Arnhem, Rheden en Rozendaal. In de teksten van deze programma's hebben wij gezocht op de volgende woorden: A12, Duurzaamheid, Verkeer, Mobiliteit. De resultaten van deze zoekacties hebben wij naar alle eer en geweten bij elkaar geplaatst zodat u als lezer een snel beeld kunt vormen van de politieke

standpunten van de partijen uit de gemeenten. Voor u liggen de standpunten van de gemeente Rheden. Op basis van deze teksten hebben wij opmerkingen gemaakt en deze opmerkingen voorgelegd aan de partijen, waarna wij ze het laatste woord hebben gegeven. Het laatste woord is uiteraard integraal opgenomen.

Voor meer informatie over de Stichting Duurzame A12 kunt u terecht op onze website:

www.StichtingDuurzameA12.nl

Nog niet alle partijen hebben de gelegenheid genomen om hun laatste woord te geven. Zodra meer reacties beschikbaar, zullen wij deze publiceren.

De ChristenUnie laat zich leiden door drie criteria: veiligheid (o.a. verkeersveiligheid), milieu (bescherming van Gods schepping: mensen, dieren, groen) en leefbaarheid (lawaaï, CO₂, hoeveelheid groen, etc.). Ook de overlast van de A12 verdient aandacht. Het gaat hier niet alleen om geluid en luchtverontreiniging, maar ook om de verkeersbelasting van Velp doordat de capaciteit van het Velperbroekcircuit tekort schiet. Ook al is de gemeente hier niet voor verantwoordelijk, zij spreekt het Rijk hierop aan.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van CU wordt onvoldoende duidelijk gemaakt wat haar standpunt is t.o.v. de door de SDA 12 voorgestelde duurzame oplossing van de verbreding van de A12 dmv een overkapping. Desondanks verwachten wij dat de CU, als partij die het rentmeesterschap centraal stelt, zich alsnog zal uitspreken over deze problemen die ook zeker ons nageslacht zal treffen en zich hard zal maken om de initiatieven van de SDA 12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de lucht-kwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan de ChristenUnie te Rheden:

Het verkiezingsprogramma geeft het beleid dat we willen nastreven in algemene termen weer. Het gaat over het algemeen niet in op allerlei concrete plannen van derden. In het verleden heeft de ChristenUnie Rheden de ideeën van de SDA 12 gesteund en onder de aandacht gebracht van de Tweede-Kamerfractie. Onze houding zal in de overgang naar de nieuwe raadsperiode niet veranderen.

Uit het Partijprogramma van D66 Rheden

Mobiliteit van mensen draagt bij aan de kwaliteit van hun bestaan. We kunnen niet zonder, maar weten inmiddels wel dat met name particulier vervoer leidt tot onevenredige benutting van de beschikbare ruimte en tot aantasting van het milieu. Het is niet eenvoudig om het gebruik van de auto te ontmoedigen. Daarvoor is een mentaliteitsverandering noodzakelijk. D66 zal zich blijven inzetten voor het beschikbaar en betaalbaar houden van minder belastende vormen van (openbaar) vervoer. Wat wil D66?

- Metingen gezondheidsonderzoek A12
- Aandacht voor luchtkwaliteit, geluidshinder en overlast door trillingen. Meten is weten. Kwaliteit bestuur: Minder bureaucratie. Luisteren naar burgers. Zorg dat je het vertrouwen van de burger verdient. Durf te kiezen voor de lange termijn.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van D66 wordt onvoldoende duidelijk gemaakt wat haar standpunt is t.o.v. de door de SDA 12 voorgestelde duurzame oplossing van de verbreding van de A12 dmv een overkapping. Desondanks verwachten wij dat D66, als een liberale en moderne partij, duurzaamheid en honorering van Burger Initiatieven, zich alsnog zal uitspreken over deze problematiek en zich hard zal maken om de initiatieven van de SDA 12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de lucht-kwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan D66 te Rheden:

D66 Rheden hecht veel waarde aan een gezond woon- en leefklimaat. Dat geldt dus ook voor de omgeving van de A12. Door metingen en studies kunnen de risico's en gevolgen van de verbreding inzichtelijk worden gemaakt. De gekozen oplossing moet duurzaam, voor de lange termijn en betaalbaar zijn. Oplossingen die voldoen moeten tegen elkaar worden afgewogen op deze punten. Voor de inwoners aan beide zijden van de A12 moet een aanvaardbare oplossing worden gevonden. D66 vindt het belangrijk bij het zoeken naar oplossingen omwonenden en burgerinitiatieven te raadplegen. De voorgestelde overkapping verdient het om bij de planvorming te worden meegenomen.

Uit het Partijprogramma van VVD Rheden

Wij steunen de wens voor een overkapping van de A12 om de geluidsoverlast en de gezondheids-klachten te beperken. De VVD hecht aan een goede bereikbaarheid. Daar is een aanpak van de verkeersafhandeling van het Velperbroekcircuit voor nodig. De VVD zal zich dan ook in de komende periode inzetten voor een verbetering van dit circuit, door vanuit de gemeente Rheden de discussie aan te gaan met Rijkswaterstaat over het aanbrengen van een ongelijkvloerse kruising c.q. kruisingen of andere maatregelen die de verkeersafwikkeling verbeteren. Gezien de plannen voor de verbreding van de A12 lijkt het moment gekomen om daar op in te zetten. De VVD steunt het voorstel van de Stichting Duurzame A12 voor de overkapping van de A12 om geluidsoverlast en de fijnstof problematiek te bestrijden. Samen met andere partners moet deze mogelijkheid worden onderzocht. Vooruitlopend hierop wil de VVD dat er metingen worden verricht die aan moeten tonen hoe groot de problematiek daadwerkelijk is. De VVD wil het gebruik van (dubbel) ZOAB bevorderen en/of uitbreiden om het leefmilieu te verbeteren. Het gaat hier vooral om de Rijkswegen A348 en de A12.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van de VVD wordt overduidelijk steun gegeven aan een duurzame oplossing van de verbreding van de A12 dmv een overkapping. Mogen wij verwachten dat de VVD in de coalitieonderhandelingen dit tot een van de speerpunten wil maken in het nieuwe coalitieakkoord?

Laatste woord aan de VVD te Rheden:

Alles wat wij in ons verkiezingsprogramma hebben staan is een speerpunt voor coalitieonderhandelingen. Wij zullen hier fors op inzetten. VVD Rheden heeft zich sterk ingezet voor een duurzame oplossing. Ook ver voor verkiezingstijd. Wij zullen deze inzet voortzetten, omdat wij geloven in deze oplossing en wij van mening zijn dat, ondanks allemaal mogelijke beperkingen, wij op moeten komen voor onze inwoners. Zeker als het gaat om leefbaarheid. Daarnaast zijn wij van mening dat de Stichting Duurzame A12 onze inzet verdient.

Uit het Partijprogramma van Gemeentebelangen Rheden

Gemeentebelangen heeft inwoners de mogelijkheid van een zogeheten 'burgerinitiatief' aangereikt. Als er bij de bevolking een wens leeft om iets kenbaar te maken of aan de kaak te stellen, kan een burgerinitiatief worden ingediend. Voorwaarde hierbij is dat dit verzoek door minimaal tien personen ondertekend is. Het college is verplicht om dit burgerinitiatief op de raadsagenda te zetten. Het verheugt ons dat het begrip burgerinitiatief steeds meer bekendheid krijgt, en er daadwerkelijk gebruik van wordt gemaakt. (o.a. verkeersveiligheid Laag-Soeren, verkeerstoename/uitstoot fijnstof A12 en Spoorbocht Velp). Door intensivering van het verkeer zal de A12 een grotere belasting opleveren. De geluidsoverlast zal toenemen, ook gezondheidsaspecten vragen hierbij aandacht. Het fijnstof gehalte dient stelselmatig bewaakt en gemeten te worden.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van Gemeentebelangen wordt alleen melding gemaakt bewaken en meten rondom de A12. Desondanks verwachten wij dat Gemeentebelangen, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan Gemeentebelangen te Rheden:

De fractie van Gemeentebelangen is voor het plaatsen geluidsschermen langs de A 12 als dit als enig alternatief over blijft ter voorkoming van de geluidsoverlast die de A12 veroorzaakt. De schermen dienen dan geplaatst te worden vanaf Larenstein tot en met de Del, zodat de geluidsoverlast voor inwoners van de gemeente Rheden en Rozendaal enigszins afneemt.

Uit het Partijprogramma van CDA Rheden

Het CDA heeft een geheel eigen plaats in de Nederlandse politiek: sociaal op sociaaleconomisch gebied, degelijk als het gaat om overheidsfinanciën, realistisch vooruitstrevend als het gaat om milieu en duurzaamheid, vasthoudend en appellerend op het terrein van normen en waarden.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van het CDA missen wij, op bovenstaande citaat na, enige relatie met de problematiek van en rond de A12. Desondanks verwachten wij dat het CDA, als een partij die normen en waarden hoog in het vaandel heeft staan, zich toch kan uitspreken over deze thematiek en zich hard zal maken om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Mogen wij verwachten dat het CDA in de coalitieonderhandelingen dit tot een van de speerpunten wil maken in het nieuwe coalitieakkoord?

Laatste woord aan het CDA te Rheden:

Overkapping A12: Het CDA wil eerst onderzoek te verrichten naar gezondheidseffecten door HGM, ter bepaling van effecten van geluidhinder in kwantitatieve zin en effecten van luchtkwaliteit in kwalitatieve zin. Andere partners (Rozendaal en Arnhem) hebben zich uitgesproken voor een bureauonderzoek. Zij zullen gezamenlijk optrekken met Rheden. De provincie wil wel met de ministers praten over aanvullende maatregelen en de meting van luchtkwaliteit langs provinciale wegen uitbreiden. De Stadsregio is zelf bezig met luchtkwaliteitsprogramma Argus. De gemeente moet aan de hand van de resultaten kaders ontwikkelen..

Het heeft geen nut één meting uit te voeren als er niet op meerdere punten en over een langere tijd wordt gemeten. Je kunt niet veel met zo'n meting en het is niet wenselijk bij burgers verwachtingen op te roepen die niet kunnen worden waargemaakt. Aansluiten bij het regionale meetprogramma van de Stadsregio (het Argusproject), zoals het College ook wenst.

Tracébesluit A12: De inspraakreacties zijn ingediend en daarin zullen de overige punten die genoemd zijn voldoende afgewogen worden om goede doorstroming en ontsluiting te bereiken.

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

Uit het Partijprogramma van Groen Links, Rheden

Duurzaamheid. Groen is een waarde waar we in ons eigen leven allemaal het belang van inzien. Daarom staat GroenLinks voor ecologische duurzaamheid. Dat betekent dat we het milieu zo min mogelijk willen belasten, zuinig omgaan met de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en dierenwelzijn belangrijk vinden.

Milieu en duurzaamheid, van middenmoter naar kopgroep. Als er niets verandert, zullen de volgende generaties te maken krijgen met de gevolgen van klimaatverandering en een verslechterde leefomgeving. Om die redenen kiest GroenLinks voor een ambitieus klimaatbeleid, voor openbaar vervoer en fiets, voor milieuvriendelijke bedrijvigheid en voor compact bouwen binnen de bebouwde kom. Door slim beleid en innovatieve maatregelen kan de economie duurzaam groeien.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van Groen Links missen wij, op bovenstaande citaten na, enige relatie met de problematiek van en rond de A12. Desondanks verwachten wij dat Groen Links, zich toch kan uitspreken over deze thematiek en zich hard zal maken om de initiatieven van de SDA 12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan Groen Links te Rheden:

De overkapping van de A12 is nog steeds een briljant idee. Helaas zijn partijen die het voor het zeggen hebben hier tot dusverre niet voor te porren, maar we houden dit idee in gedachten.

De gevolgen van de A12 en de verbreding daarvan leefbaar houden is nu de opgave. We hebben het over fijnstof, zwarte rook en geluidsbelasting. GroenLinks heeft in deze kwestie altijd samen met de collega's in Arnhem, de Provinciale Staten en de Tweede Kamer opgetrokken en hetzelfde standpunt ingenomen. We roepen andere partijen op dat ook te doen zodat we in de regio samen een vuist kunnen maken.

Uit het Partijprogramma van de Partij van de Arbeid Rheden

De verbreding van de A12; omdat dit de doorstroming en de bereikbaarheid van onze gemeente bevordert. De gemeente zet zich actief in om de negatieve effecten van de verbreding aan te pakken en zoekt naar een oplossing die het fijnstof, het geluid en de trillingen tegenhoudt. Dat kan b.v. een overkapping zijn.

De aanleg van een auto- en fietstunnel onder het spoor in Velp.

De PvdA staat voor een schone en gezonde woonomgeving; Verlagen woonlasten door isolatie, energie en milieumaatregelen, duurzaam bouwen, fasegewijs naar woningen met energielabel B (lage CO2-belasting en laag energieverbruik), Rheden sluit zich daarbij aan bij de landelijke regelingen.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van de PvdA wordt overduidelijk steun gegeven aan een duurzame oplossing van de verbreding van de A12 dmv een overkapping. Wij verwachten dat de PvdA in de coalitieonderhandelingen dit tot een van de speerpunten wil maken in het nieuwe coalitieakkoord.

Laatste woord aan de PvdA te Rheden:

De duurzame A12 krijgt bij de coalitieonderhandelingen volle aandacht. PvdA constateert dat de A12 een zogenaamde "supersnelweg" gaat worden.

Wij vragen daarom aan het Rijk om de weg te "isoleren" van de omgeving waardoor er geen overlast meer optreedt.

Totdat de isolatie is geregeld willen wij de volgende maatregelen:

- de aanleg van geluidsschermen en de aanleg van groenvoorzieningen. Gebleken is namelijk dat aanplant van bomen direct langs de snelweg de fijnstofemissie behoorlijk terugdringt en dat is voor de volksgezondheid in Velp van groot belang.
- En wij zijn voor een permanent meetprogramma voor fijnstof, roet en geluid.

Uit het Partijprogramma van de SP Rheden

Bij te nemen maatregelen bij verbreding van de A12 moeten (in samenwerking met andere betrokken gemeentes) de gezondheidsrisico's en geluidsoverlast voor aanwonenden zoveel mogelijk worden beperkt.

Het verkeers- en vervoerbeleid dient gericht te zijn op leefbaarheid en houdt rekening met het milieu. In de visie van de SP verdient het ontmoedigen van het autoverkeer de voorkeur boven het stimuleren daarvan. Daarom wordt behoud en aanleg van wegen en parkeervoorzieningen kritisch bekeken. De faciliteiten voor fietsverkeer, dagelijks en recreatief, horen zo optimaal mogelijk te zijn.

Behoud en uitbreiding van een goed functionerend openbaar vervoer moet hoge prioriteit hebben, inclusief de daaraan verbonden voorzieningen.

Opmerkingen Stichting Duurzame A12

In de programmatekst van de SP wordt geen melding gemaakt van een duurzaam te ontwikkelen A12. Desondanks verwachten wij dat de SP, bekend als progressieve partij, bereid zal zijn om de initiatieven van de Stichting Duurzame A12 van harte te ondersteunen. Hierbij denken wij vooral aan de volgende aandachtspunten:

- *Lichte overkapping om daarmee een sterke en duurzame verbetering te realiseren van de luchtkwaliteit en de geluidbelasting;*
- *Goede doorstroming op de A12;*
- *Goede ontsluiting van het lokale verkeer naar en van de A12.*

Laatste woord aan de SP te Rheden:

Wij wachten nog op een reactie van de SP